

ВЛАДИМИР ПОЛЕГАНОВ
ПРЕДГОВОР
СЛЕД ДНИ В МАГИЧЕСКОТО
ЦАРСТВО

chitanka.info

След този предговор идва роман, за който могат да се кажат и напишат много неща. Сред тях са:

— че „Ден за ден в Магическото царство“ е дебютният роман на Кори Доктороу;

— че произведението има куп признания и награди, сред които номинация за „Небюла“ в категорията „Най-добър роман“;

— че се разпространява под Creative Commons лиценз.

Всички тези факти маркират някои далеч по-важни неща.

Първо, такъв силен дебют говори за способностите на Доктороу не само като писател, но и като мислител и анализатор на нашето време. Защото, освен забавен, интересен и увлекателен, „Ден за ден в Магическото царство“, е и изключително актуален и напредничав. Едновременно. С други думи, това е перфектната фантастика. И ако това не ви е достатъчно, обърнете внимание на обема на произведението, на количеството идеи в него и на похватите. Ще видите не само перфектна, но и класическа фантастика. След това, ако ви се занимава, поставете тази класика в контекст — този на огромни поредици с невъзможен за осмисляне обем и сюжет като лунапарк (от едно забавление на друго) — ще видите, че освен перфектна и класическа, тази книга е и смел експеримент. Дълга колкото интерлюдия на Питър Хамилтън и с остротата на което и да е значимо произведение от пика на жанра (който, съвсем необективно, смятам, че е през 70-те години на миналия век), историята на Доктороу е нещо почти неவிжданo през 2003 г.

Затова не е случайно, че, второ, книгата е така високо ценена и харесвана от критиците и читателите. И това е добър знак. Защото показва, че все още нещо може да раздвижи Машината, да размести пластове на нашия малък Жанров свят по онзи начин, по който това се е случвало по времето на Пика.

Ако този предговор звучи носталгично, въпреки думите, които казват: „Има бъдеще!“, то вината е на самия Доктороу отново. Носталгията е свързана с третото нещо, маркирано от гореизброените факти — утопията. Утопията на нашия творчески свят, в който информацията се разпространява и споделя свободно. Утопията на света на Доктороу, в който смъртта е просто загуба на памет, тялото — нищо повече от дреха, а възможностите да започнеш отново, да се промениш, да промениш — безкрайни. И както всяка утопия, така и

тази на Дисни уърлд (защото там се развива действието на романа) е родена от желание и носталгия по идеалното бъдеще. Ето още два щриха към образа на „Ден за ден в Магическото царство“ като перфектен фантастичен роман. Ще ги повтора: желание и носталгия. Носталгията по един изгубен, перфектен свят, и желанието за достигане до този свят. Или създаването му. Или променянето на сегашния в нов. Когато едни от най-старите желания в жанра са постигнати: да се победи смъртта, да се промени света.

През 90-те години на миналия век Жан Бодрияр предрича, че Дисни ще превземе света, за да подмени реалното с виртуалното. Новороденият свят ще е без настояще, минало и бъдеще, ще е синхронизация на всички места и периоди в една атемпорална виртуалност. И ще стане така, че гладиаторските филми да бъдат гледани все едно са автентични филми от Древния Рим. Точно както в романа на Доктороу посетителите на Магическото царство се запознават с президентите на САЩ все едно самите те са президентите на САЩ. Все по-трудно в такъв свят ще е да мислим какво е реално, кое е истинското. Може би подобно объркване, заедно с желанието и една (едва осезаема) носталгия, водят и героя на Доктороу, столетникът Джулиъс, из идеалния дом на бъдещото човечество и подхранват трескавото му съзнание с въпроси:

какво значи да общуваш в такъв свят? какво значи да си свързан с някого? какво те прави човек? какво те прави Друг? какви са мрежите на света и как той те улавя в тях? а как изпадаш от тях? какво те прави Никой? как се случват промените в Перфектния свят? можеш ли сам да се изградиш като Някого? можеш ли сам...

И накрая: в книгата има една тема, сред многото, която смятам за централна, и която, съвсем непоетично и банално ще кръстя *Завръщане на човешкото*. Всичко, което Джулиъс прави, съзнателно или несъзнателно, е подчинено на нея. Самата тя, в рамките на жанра, а и в Рамката на литературата като цяло, не е чак толкова оригинална. Впечатляващото е как делото на героя на Доктороу е отражение на делото на всички творци от посткиберпънка, най-виден сред които е и авторът на великолепия роман, който следва: да направят отново място за човека.

Владимир Полеганов

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.